

Brusel 23. listopadu 2022
(OR. en)

15144/22

COH 111
SOC 647

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 22. listopadu 2022

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 14481/22

Předmět: Politika soudržnosti
– závěry Rady (22. listopadu 2022)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o politice soudržnosti, které schválila Rada pro obecné záležitosti (soudržnost) na 3910. zasedání dne 22. listopadu 2022.

Závěry Rady o politice soudržnosti

RADA EVROPSKÉ UNIE:

- 1) PŘIPOMÍNÁ své závěry z června 2022 o sdělení k osmé zprávě o soudržnosti „Soudržnost v Evropě do roku 2050“;
- 2) PŘIPOMÍNÁ, že politika soudržnosti je hlavní politikou zaměřenou na socioekonomický rozvoj regionů EU a na snižování rozdílů mezi nimi, jak je stanoveno v článku 174 SFEU, a PŘIPOMÍNÁ, že cíl sociální, hospodářské a územní soudržnosti je ústředním prvkem evropského projektu, a ZDŮRAZŇUJE rizika rostoucích regionálních rozdílů způsobených krizemi a vyvíjející se geopolitickou situací;
- 3) ZDŮRAZŇUJE význam ochrany finančních zájmů Unie a s ohledem na nařízení o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie;

Přidaná hodnota politiky soudržnosti

- 4) ZDŮRAZŇUJE, že politika soudržnosti je aktivní, moderní a dlouhodobá, a UZNÁVÁ úlohu politiky soudržnosti při přispívání k budoucímu rozvoji EU, pokud jde o posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti, zlepšování kvality života občanů EU, podporu přechodu na klimaticky neutrální, oběhové, ekologické a digitální hospodářství při současném zajištění vyváženého vnitřního trhu a zvyšování konkurenceschopnosti EU v celosvětovém měřítku;

- 5) **POUKAZUJE** na pákový efekt politiky soudržnosti; **ZDŮRAZŇUJE**, že 15 let po skončení prováděcího období se odhaduje, že každé jedno euro vynaložené na politiku soudržnosti vytvořilo 2,7 EUR dodatečného HDP na úrovni EU¹;
- 6) **PŘIPOMÍNÁ**, že politika soudržnosti je průkopníkem v používání postupů hodnocení a programování zaměřeného na výsledky. Postupy, které se osvědčily v politice soudržnosti, by mohly být dále šířeny do jiných politik EU;
- 7) **UZNÁVÁ**, že politika soudržnosti není krizovým nástrojem, ačkoli se ukázalo, že pomáhá zmírnit dopady nedávných krizí, a **JE TOHO NÁZORU**, že politika soudržnosti by měla být schopna přizpůsobit se novému vývoji, aniž by ohrozila své strukturální a dlouhodobé cíle;
- 8) **ZDŮRAZŇUJE**, že režim sdíleného řízení je klíčovým prvkem, který zajišťuje účinné provádění politiky soudržnosti s pozitivními dopady, které přispívají k:
- zajištění řádného zapojení nižší než celostátní úrovně a zapojení partnerů v souladu se zásadou partnerství, čímž se vytvoří pocit odpovědnosti za programy a vývojové trendy, jakož i podpora příslušnosti k evropskému projektu;
 - zlepšení kapacity a kvality veřejné správy, jejího přístupu ke strategickému plánování investic na základě vhodné intervenční logiky, orientace na výsledky a plnění rozpočtu;
 - umožnění programování zdola nahoru při současném propojování nových globálních trendů do tvorby vnitrostátních a regionálních politik a plánování investic (např. zaměření na inteligentní specializaci a digitální transformaci, inteligentní města, místní přístup, posuzování územního dopadu);

¹ Osmá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, soudržnost v Evropě do roku 2050, kapitola 9: Dopad politiky soudržnosti.

- 9) ZDŮRAZŇUJE, že využívání většího počtu nástrojů financování zvyšuje riziko překrývání s intervencemi politiky soudržnosti, potenciálně ohrožuje schopnost politiky soudržnosti plnit své dlouhodobé cíle, zvyšuje náklady na koordinaci a vytváří administrativní zátěž pro členské státy, regiony a příjemce;
- 10) Je TOHO NÁZORU, že hranice mezi jednotlivými nástroji by měly být dobře definovány a jiné nástroje by měly doplňovat politiku soudržnosti a být s ní v synergii, aby se zabránilo umělé roztržitosti a zdvojování investic;

Programové období 2014–2020

- 11) VÍTÁ výsledky dosažené v programovém období 2014–2020 a BERE NA VĚDOMÍ analýzu předloženou Komisí v osmé zprávě o soudržnosti;
- 12) ZDŮRAZŇUJE, že je nezbytné zaměřit se na uzavření programového období 2014–2020 [...], a VYZÝVÁ Komisi, aby při definování způsobů uzávěrky zvažila veškeré možné možnosti flexibility, a umožnila tak účinné a účelné provádění operací;
- 13) VYBÍZÍ Komisi, členské státy a regionální orgány, aby ve spolupráci se všemi příslušnými zúčastněnými stranami široce šířily a propagovaly výsledky a přínosy politiky soudržnosti mezi veřejností;

Politika soudržnosti a její individuální reakce na nedávné krize

- 14) BERE NA VĚDOMÍ, že politika soudržnosti hrála důležitou úlohu v boji proti ekonomickým důsledkům krize v souvislosti s pandemií covidu-19, a PŘIPOMÍNÁ rychlé přijetí legislativních návrhů Komise týkajících se Akce v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě (CARE), zvýšeného předběžného financování ze zdrojů REACT-EU a FAST-CARE;

- 15) VYZÝVÁ Komisi, aby pečlivě sledovala hospodářské a sociální dopady nevyprovokované vojenské agrese Ruska vůči Ukrajině, včetně situace na energetických trzích a inflace, a aby v případě potřeby prozkoumala další opatření k zajištění úspěšného provádění programů politiky soudržnosti;

Programové období 2021–2027

- 16) VÍTÁ skutečnost, že legislativní rámec na období 2021–2027 obsahuje jednodušší a pružnější prováděcí pravidla; VYZÝVÁ Komisi, aby posoudila dopad těchto pravidel a sledovala možnosti dalšího zjednodušení, zejména pokud jde o administrativní zátěž pro všechny zúčastněné strany ve srovnání se skutečnou přidanou hodnotou;
- 17) ZDŮRAZŇUJE prvky programového období 2021–2027, jako jsou:
- vazba mezi politikou soudržnosti a evropským semestrem, která byla v programovém období 2021–2027 posílena; POUKAZUJE však na to, že je třeba zajistit rovnováhu mezi místním přístupem a evropskými prioritami;
 - nové kroky s cílem zlepšit systém auditu na základě budování dlouhodobé důvěry;
 - systém základních podmínek; DOMNÍVÁ SE, že posouzení splnění základních podmínek má zásadní význam pro řádné provádění politiky soudržnosti, aniž by členskými státy ukládalo nepřiměřenou administrativní zátěž;
 - řešení, která pomáhají zajistit, aby financování soudržnosti bylo v souladu s environmentálními, sociálními a klimatickými cíli;
 - racionalizovaná intervenční logika a efektivnější systémy ukazatelů a zjednodušený výkonnostní rámec; jakož i přezkum programů a dohod o partnerství v polovině období v roce 2025, který umožní řešit nově zjištěné výzvy;
 - možnosti při provádění programů v rámci sdíleného řízení převést určité úrovně financování mezi fondy a kategoriemi regionů;
 - širší možnosti kombinování různých forem podpory, jako jsou finanční nástroje a granty;

- 18) VÍTÁ skutečnost, že Komise poskytla pokyny týkající se zásady „významně nepoškozovat“ a prověřování z hlediska klimatu, a VYBÍZÍ Komisi, aby s členskými státy sdílela příklady osvědčených postupů;
- 19) VYZÝVÁ členské státy a Komisi, aby zajistily, že provádění programů na období 2021–2027 bude neprodleně zahájeno, a aby přijaly nezbytná opatření k urychlení jejich provádění;
- 20) VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby přispěly ke zjednodušení mimo jiné tím, že budou dále zkoumat potenciál nových možností, jako je financování nesouvisející s náklady a obecněji možnosti zjednodušeného vykazování nákladů, a VYBÍZÍ Komisi, aby sdílela příklady osvědčených postupů a podporovala členské státy v tomto ohledu;
- 21) ZDŮRAŽŇUJE význam předcházení podvodům a korupci a boje proti nim; VYBÍZÍ členské státy a Komisi, aby v těchto otázkách úzce spolupracovaly a zvýšily efektivitu kontrolních systémů;
- 22) VYZÝVÁ členské státy a Komisi, aby dostatečně včas připravily vše pro účinný přezkum v polovině období 2021–2027;
- 23) VYZÝVÁ Komisi, aby:
- stále dokládala dopad politiky soudržnosti analýzou makroekonomických dopadů a efektů přelévání na všechny regiony s využitím faktů a číselných údajů,
 - určila dopad investic v rámci politiky soudržnosti na veřejné blaho a udržitelnost uskutečněných investic,
 - analyzovala četné výsledky politiky soudržnosti, mimo jiné v oblasti ekonomiky, inovací, digitalizace, klimatu a životního prostředí a sociálních věcí.

Územní rozměr politiky soudržnosti

- 24) DOMNÍVÁ SE, že místní přístup, který zohledňuje územní specifika regionů, je zásadním prvkem politiky soudržnosti;
- 25) POUKAZUJE NA TO, že při navrhování a provádění nástrojů EU, včetně těch, které reagují na neočekávané globální výzvy, by měl být zohledněn územní rozměr;
- 26) ZDŮRAZŇUJE, že je třeba věnovat zvláštní pozornost specifickým a podpoře regionů, zejména těch méně rozvinutých, které se potýkají s různými strukturálními nebo trvalými nerovnováhami, bez ohledu na jejich původ;
- 27) ZDŮRAZŇUJE, že politika soudržnosti významně přispívá k dosažení cílů rozvoje venkovských a městských oblastí a zároveň podporuje integrované přístupy k těmto územím;
- 28) ZDŮRAZŇUJE význam a příležitosti přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce pro členské státy a jejich regiony, jakož i pro sousední země a země využívající nástroj předvstupní pomoci, a ZDŮRAZŇUJE, že vzájemná spolupráce přispívá k rozvoji regionů a k integraci EU;
- 29) VÍTÁ příležitosti plynoucí ze začlenění spolupráce a opatření spolupráce do cílů programů Investice pro zaměstnanost a růst spolu s příspěvkem politiky soudržnosti k začlenění makroregionálních strategií a strategií pro přímořské oblasti;

- 30) BERE NA VĚDOMÍ zřízení Fondu pro spravedlivou transformaci v rámci víceletého finančního rámce na období 2021–2027, který regionům a lidem umožní řešit sociální dopady, dopady na zaměstnanost, hospodářské a environmentální důsledky transformace na cíle Unie v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030 a na klimaticky neutrální ekonomiku Unie do roku 2050;
- 31) VYZÝVÁ členské státy, aby urychlily přípravu, a Komisi, aby urychleně schválila programy spolufinancované z Fondu pro spravedlivou transformaci a příslušné územní plány spravedlivé transformace;
- 32) VYBÍZÍ Komisi, aby zohlednila specifika přidělování prostředků z Nástroje Evropské unie na podporu oživení (NGEU) a lhůty pro jejich využití, a VYZÝVÁ Komisi, aby podpořila členské státy při včasném provádění Fondu pro spravedlivou transformaci, zejména pokud jde o velké transformační projekty;

Politika soudržnosti po roce 2027

- 33) ZDŮRAZŇUJE význam soudržnosti jako zásady, politiky, cíle a pilíře EU a ZDŮRAZŇUJE, že je třeba i nadále posilovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost založenou na silné víceúrovňové správě a partnerství s regionálními zúčastněnými stranami a občany a napříč různými oblastmi politiky EU;
- 34) ZDŮRAZŇUJE, že politika soudržnosti je politikou pro všechny regiony;
- 35) VYZÝVÁ Komisi, aby předložila své legislativní návrhy na období po roce 2027 co nejdříve po předložení návrhu příštího víceletého finančního rámce EU;
- 36) PŘIPOMÍNÁ, že těmito závěry nejsou dotčena jednání o víceletém finančním rámci na období po roce 2027 a o legislativním rámci EU v oblasti soudržnosti;

- 37) VYZÝVÁ Komisi, aby:
- posoudila všechny aspekty právních předpisů na období 2021–2027, dále prozkoumala možnosti, které nabízí přístup založený na výkonnosti, a maximálně jej využila při přípravě příštího legislativního rámce;
 - pokračovala ve zjednodušování pravidel pro přijímání a provádění programů politiky soudržnosti na základě osvědčených příkladů a osvědčených postupů s cílem snížit administrativní zátěž pro všechny zúčastněné strany;
 - harmonizovala prováděcí pravidla mezi různými programy EU, které přispívají k podobným cílům, aby se zabránilo zbytečné administrativní zátěži pro všechny zúčastněné strany;
 - zajistila kontinuitu pravidel a právní jistotu, aniž by se zvýšila administrativní zátěž;
 - podporovala širší využívání osvědčených postupů v případě prokazatelných výsledků a nízké míry chyb;
- 38) VYZÝVÁ Komisi, aby posoudila legislativní rámec politiky soudržnosti a zaměřila se přitom na cíle udržitelného rozvoje EU a jejích regionů, přičemž je třeba mít na paměti, že by se měl zabývat specifiky všech regionů a rovněž by se měl dále zabývat situací regionů v rozvojové pasti a regionů na vnějších hranicích EU, aby bylo možné odpovídajícím způsobem reagovat na jejich konkrétní potřeby, a měla by stanovit konkrétní opatření na podporu rozvoje nejvzdálenějších regionů;
- 39) ZDŮRAŽŇUJE, že demografické výzvy, jako je negativní demografický trend, stárnutí populace, vylidňování a odliv mozků, by mohly výrazně prohloubit stávající územní rozdíly mezi regiony, které brání soudržnosti, růstu a zaměstnanosti; VYZÝVÁ Komisi, aby prozkoumala, jak tyto výzvy náležitě řešit;
- 40) PŘIPOMÍNÁ, že v případě některých nejvzdálenějších regionů a ostrovních členských států mohou demografické výzvy představovat rostoucí podíl mladých obyvatel a extrémní hodnoty hustoty obyvatel;

- 41) VYZÝVÁ Komisi, aby během přípravného procesu pro příští legislativní balíček pokračovala v úzké spolupráci a výměně s členskými státy, pokud jde o klíčové prvky navrhování a provádění politiky;
- 42) VYZÝVÁ Komisi, členské státy a regionální orgány, aby při přípravě investičních nástrojů měly na paměti, že by nemělo dojít k poškození soudržnosti, např. tím, že zajistí, aby politiky a nástroje EU a členských států přispívaly ke sbližování a snižování asymetrií mezi regiony a v jejich rámci; [...]
- 43) VYBÍZÍ Komisi, aby před zavedením nových nástrojů vyhodnotila stávající nástroje politiky EU, aby se zabránilo překrývání se stávajícími nástroji, a zejména s politikou soudržnosti. Toto hodnocení by mělo zahrnovat určení nejúčinnější metody provádění rámce politiky EU a výsledky hodnocení různých nástrojů;
- 44) BUDE SE NADÁLE ZASAZOVAT o pravidelnou politickou diskusi mezi příslušnými ministry na zasedání Rady pro obecné záležitosti s cílem projednat politiku soudržnosti, její provádění a možné výzvy.
-